

Jan Strupczewski (1905-1945)

Jan Strupczewski urodził się 9 października 1905 r. w Mławie jako syn Gustawa Strupczewskiego i matki z domu Gniazdowska. Po ukończeniu Gimnazjum im. Wł. Jagiełły w Płocku oraz Szkoły Podchorążych w Solcu Kujawskim podjął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej, które ukończył w roku 1933.

1 maja 1933 promowany na podporucznika marynarki rezerwy i powołany, jako jeden z 12. absolwentów Politechniki Warszawskiej, do służby zawodowej w Korpusie Morskich Oficerów Technicznych. Służy na ORP Wicher i ORP. W 1938 jako członek Komisji Nadzoru Budowy odbiera, w holenderskiej stoczni De Schelde, elektryczne systemy napędowe okrętu ORP Orzeł. W tym też roku awansowany do stopnia porucznika inżyniera marynarki wojennej przechodzi na stanowisko rzeczoznawcy budowy okrętów w Holandii. Jako członek Polskiej Komisji Nadzorczej Budowy Okrętów bierze udział w próbach morskich łodzi podwodnej ORP Sęp i którym to okrętem, 18 kwietnia 1939 przybywa do Gdyni, gdzie zostaje oddelegowany do służby w Warsztatach Portowych Marynarki Wojennej.

1 września 1939 uczestniczy najpierw w obronie Oksywiu a później w obronie Helu, gdzie 2 października 1939 dostaje się do niewoli niemieckiej. Pierwotnie osadzony w Oflagu X B Nienburg – do 9 listopada 1939, następnie po krótkim pobycie w Oflagu XVIII Spittal w maju 1940 trafia do Oflagu II C Woldenberg, gdzie pozostaje aż do ewakuacji w dniu 25 stycznia 1945 r. W czasie pobytu w Oflagu II C opracował między innymi rozprawę naukową pt. Przepuszczalność promieni Roentgena przez metale.

Dla por. Jana Strupczewskiego ewakuacja zakończyła się po czterech dniach morderczego marszu i po dotarciu do folwarku Deetz /dzisiejsze Dziedzice/ gdzie w tragicznej w skutkach walce zarówno dla Niemców jak polskich Jeńców, w wyniku wystrzału z armaty czołgowej 13 polskich oficerów poległo na miejscu, a 28 zostało ciężko rannych. Tragicznym także było i to, że nastąpiło to u progu oczekiwanej przez pięć lat wolności.

Ciało por. Jana Strupczewskiego spoczywa w zbiorowej mogile na Cmentarzu w Dziedzicach. Na tablicy nagrobnej upamiętniono także, oprócz poległych w tej walce 13 oficerów także sześciu innych poległych i zmarłych podczas morderczej ewakuacji.

Opracowali: Andrzej Grzybowski i Andrzej Pazda członkowie Zarządu SW, na podstawie:

„Oflag II C to brzmi jak tajemnica” wyd. drugie SW Falenty 2021

„Kadry Morskie Rzeczypospolitej tom II” – wyd. WSM Gdynia 1996

Dane faktograficzne uzyskane w CMJW

Poznań, czerwiec 2023